5 interesanti tūrisma maršruti Baltijā - Interreg rada un rāda

Dodies vasaras piedzīvojumā pāri robežām! Interreg programmu projektos radīti un apkopoti maršruti, vietas un pieredzes, kas aicina doties no Latvijas uz Lietuvu un Igauniju – nogaršot vietējās garšas, izstaigāt militārā mantojuma takas, vērot putnus vai sekot Bišu ceļam. Ieskaties rubrikā “Interreg rada un rāda” un atrod ideju savam nākamajam ceļojumam!

1. **Garšu ceļojums pa Latviju, Lietuvu un Igauniju**

Ceļot var ne tikai skaisti, bet arī garšīgi. Divi pārrobežu sadarbības projekti aicina iepazīt kaimiņvalstis caur vietējām garšām – vienā gadījumā dodoties Livonijas kulinārajā ceļojumā, otrajā iepazīstot Latvijas un Lietuvas gastronomisko mantojumu un baudot tā garšas festivālos.

“Livonian culinary route” projektā Latvijas un Igaunijas partneri kopīgi apzināja vietējos pārtikas ražotājus, mājražotājus, kafejnīcas, restorānus un saimniecības, izveidoja gastronomijas maršrutus un radīja kopīgu zīmolu "Livonijas garša". Ļaujieties nesteidzīgam garšu ceļojumam – vietnē **Flavours of Livonia** atradīsiet simtiem pieturvietu, kur nobaudīt vietējos gardumus, atklāt mazāk zināmas vietas un satikt cilvēkus, kuri ar aizrautību turpina reģiona kulinārās tradīcijas.

Projekta publicitātes foto

Savukārt projektā “Taste the History” Latvijas un Lietuvas partneri sadarbojas, lai vēsturiskās receptes un kulinārais mantojums kļūtu par mūsdienīgu tūrisma pieredzi. Tūrisma speciālisti un profesionālās izglītības iestādes pēta senās receptes, apkopo kulinārus stāstus un pielāgo tradicionālos ēdienus mūsdienu virtuvei, saglabājot to autentiskās garšas. Nepalaid garām 29. augustu, kad divās pilsētās notiks īsti garšas svētki! Dodies uz ielu ēdiena un alus festivālu "Garšu toņi" Daugavpilī vai Kvasa festivālu Šauļos. Nogaršo vietējos ēdienus un dzērienus, iepazīsti senās receptes mūsdienīgā izpildījumā, vēro pavārmākslas meistarklases un izbaudi kultūras programmu, kas Latvijas un Lietuvas kulināro mantojumu ļauj iepazīt ar visām maņām.

Projekts: Livonijas garša (Livonian Culinary Route). Igaunijas – Latvijas programma. Partneri: Vidzemes plānošanas reģions, Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", Igaunijas Tirdzniecības un rūpniecības kamera, Tartu, Pērnavas un Dienvidigaunijas tūrisma organizācijas.

Projekts: Taste the History - Culinary tourism development through modern taste of traditional Lithuanian and Latvian cuisine. Latvijas – Lietuvas programma. Partneri: Šauļu Tūrisma informācijas centrs (vadošais partneris, Lietuva), Daugavpils valstspilsētas pašvaldība (Latvija), Šauļu Tehnoloģiju mācību centrs (Lietuva) un Daugavpils Tehnoloģiju un tūrisma tehnikums (Latvija).

1. Idejas atpūtai dabā Latvijā un Igaunijā

Ieskaties jaunajā dabas tūrisma lapā Baltic Nature Tourism. Tajā vienuviet atradīsi vairāk nekā 120 dabas tūrisma pakalpojumu sniedzēju piedāvājumus Latvijā un Igaunijā – no pārgājieniem, velomaršrutiem un laivu braucieniem līdz putnu vērošanai, dabas fototūrēm, vietējās virtuves

baudīšanai un aizraujošiem piedzīvojumiem dabā. Vairs nav jāmeklē desmitiem dažādu mājaslapu – idejas nākamajām brīvdienām atradīsi vienuviet.

Platforma tapusi Interreg projekta NAT-TOUR-EXPO laikā, kura mērķis bija izveidot kopīgu Baltijas dabas tūrisma piedāvājumu Apvienotās Karalistes tirgum, tādēļ arī vietne ir angļu valodā. Latvijas un Igaunijas organizācijas iesaistīja uzņēmējus, pilnveidoja tūrisma produktus, organizēja apmācības, īstenoja kopīgas mārketinga aktivitātes un izveidoja šo platformu, kas pieejama ikvienam. Projekta laikā izstrādātas arī vadlīnijas dabas tūrisma produktu attīstībai un stiprināta uzņēmēju sadarbība.

Lielākais ieguvums projekta dalībniekiem ir jaunas zināšanas, starptautiski kontakti un iespējas sasniegt ārvalstu ceļotājus. Savukārt mums visiem palicis paliekošs rezultāts – ērts rīks, kas palīdz iepazīt Latvijas un Igaunijas dabu un iedvesmo doties ceļā.

Projekts: NAT-TOUR-EXPO – Exporting Baltic Nature Tourism to UK, Interreg Centrālā Baltijas jūras reģiona programma. Sadarbības partneri: Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", Latvijas Dabas tūrisma asociācija, Igaunijas Lauku tūrisma asociācija un Igaunijas Dabas tūrisma asociācija.

1. **Militārais mantojums Baltijā – vēstures vietas, kuras iespējams ne tikai apskatīt, bet arī piedzīvot**

Atver karti, izvēlies maršrutu un dodies iepazīt vietas, kurās vēsture nav tikai lasāma grāmatās, bet piedzīvojama klātienē. Vietnē **Military Heritage Tourism** pieejama interaktīva karte ar militārā mantojuma objektiem Latvijā, Lietuvā un Igaunijā, gatavi maršruti, ceļveži un praktiska informācija ceļojuma plānošanai. Savukārt šeit atradīsi militārā mantojuma tūrisma vietu audiogidu ierakstus.

Te atradīsi ne tikai muzejus, bet arī īstas vēstures liecības – bunkurus, nocietinājumus, militārās pilsētiņas, piekrastes aizsardzības būves, lidlaukus, kauju vietas, tehnikas ekspozīcijas un slepenas militārās teritorijas. Militārais mantojums nav tikai apskates objekti – daudzviet iespējams arī aktīvi iesaistīties un vēsturi iepazīt caur pieredzi, arī ar iejušanos lomās, izpildot misijas utml.

Šis ir piemērs tam, kā viena ideja vairāku gadu laikā var izaugt par plašu pārrobežu tūrisma produktu. Pirmais projekts “Military Heritage” izveidoja pamatu – tika apvienoti Latvijas un Igaunijas militārā mantojuma objekti, izveidota kopīga platforma, karte, maršruti un vienots stāsts par abu valstu vēsturi. Nākamajā posmā projekts “Military Heritage II” šo produktu paplašināja, pievienojot Lietuvu un Dienvidlatviju, jaunus objektus un pārrobežu maršrutus, tādējādi izveidojot kopīgu Baltijas militārā mantojuma tīklu. Savukārt trešā projekta “MIL-HER ACCESSIBLE” ietvaros tiek ieviesti pieejamības risinājumi cilvēkiem ar kustību un redzes traucējumiem, kā arī uzlabota informācija par apmeklējuma iespējām. Tas palīdz ceļojumus labāk plānot arī ģimenēm ar maziem bērniem un jaunajām māmiņām ar bērnu ratiņiem.

Projekti:

- *Military Heritage – Latvijas un Igaunijas kopīgais militārā mantojuma tūrisma produkts, Igaunijas – Latvijas programma 2014–2020.*
- *Military Heritage II – Baltijas militārā mantojuma tūrisma produkta paplašināšana Lietuvā un Dienvidlatvijā. Programma: Latvijas–Lietuvas programma 2021–2027.*
- *MIL-HER ACCESSIBLE – Improved Accessibility of the Latvian-Estonian Military Heritage Tourism Product Programma: Igaunijas–Latvijas programma 2021–2027.*

Partneru apkopojums: Latvijas Lauku tūrisma asociācija "Lauku ceļotājs", Vidzemes Tūrisma asociācija, Latgales Tūrisma asociācija, Lietuvas Lauku tūrisma asociācija; Vidzemes, Kurzemes, Rīgas, Zemgales un Latgales plānošanas reģioni; Saldus, Olaines, Ogres un Ādažu novada pašvaldības; Ventspils, Olaines Vēstures un mākslas, Mores, Igaunijas Kara, Haapsalu un Läänemaa muzeji; Rehabilitācijas centrs "Līgatne", Karostas glābšanas biedrība, Cēsu uzņēmējdarbības un tūrisma aģentūra, Latvijas Okupācijas muzeja biedrība, Žemaitijas Nacionālā parka direkcija, Sāremā militārā aprīkojuma biedrība un citi partneri Igaunijā.

1. Putnu vērošanas vietām pa pēdām

Vai esi kādreiz vērojis putnus tā pa īstam? Nevis pamanījis kaiju pludmalē, bet apstājies uz mirkli, paskatījies caur binokli un ieraudzījis putnu, kuru ikdienā nemaz nepamanītu. Tā ir pavisam cita sajūta – klusums, daba un iespēja būt klātesošam. Turklāt, lai sāktu, nav jābūt ornitologam. Pietiek ar vēlmi doties dabā, jo daudzās putnu vērošanas vietās pieejami arī publiski binokļi vai skatu platformas, savukārt, ja vēlies putnu vērošanu padarīt par savu hobiju, paša binoklis noderēs.

Tieši šādu pieredzi piedāvā projekts **BIRDIE**, kas savieno Liepāju, Dienvidkurzemi un Klaipēdas reģionu vienotā putnu vērošanas tīklā. Maršrutā iekļautas 18 vietas Baltijas jūras piekrastē – no Papes un Liepājas ezera līdz Durbes ezeram, Jūrmalciemam, Pāvilostai, Ziemupei un Lietuvas piekrastei. Daļa vietu jau šobrīd ir pieejamas apmeklētājiem, bet projekta laikā tās tiek papildinātas ar ērtāku infrastruktūru un digitāliem risinājumiem, lai putnu vērošana kļūtu pieejama ikvienam. Karti ar putnu vērošanas vietām skati šeit.

Projekta publicitātes foto

Projekta partneri sadarbojās, apmainoties zināšanām un daloties pieredzē, lai katrs attīstītu putnu

vērošanas vietas savā teritorijā, uzlabotu infrastruktūru un radītu kopīgu tūrisma piedāvājums, kas mudina izzināt dabu un putnus.

Projekts: Birdie. Programma: Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programma 2021–2027. Partneri: Liepājas valstspilsētas pašvaldība (vadošais partneris), Dienvidkurzemes novada pašvaldība un Klaipēdas rajona tūrisma informācijas centrs.

1. **Braucam pie darbīgajām bitēm!**

Medus garša, biškopības stāsti, lauku tradīcijas un jaunas vietas, ko atklāt – tas viss apvienots "Bišu ceļā no Kuršēniem līdz Ventspilij". Ja nākamais izbrauciens ved uz Ventspili vai Lietuvas pusi, pievieno maršrutam arī šī Interreg projekta laikā radītās pieturvietas. Kuršēnos vari izstaigāt jauno Biškopības parku, iepazīt bišu pasauli un atpūsties tematiskā vidē, savukārt Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā iespējams izzināt biškopības tradīcijas, aplūkot vēsturiskos stropus, vērot bites īpašā novērošanas stropā un piedalīties sezonālās darbnīcās, degustācijās un citos pasākumos. Visas šīs vietas savieno pārrobežu maršruts, kas aicina nesteigties un baudīt ceļojumu caur medus, dabas un kultūras stāstiem.

Lai šis stāsts kļūtu par īstu ceļojuma pieredzi, nepietika ar viena partnera darbu. Šauļu rajona pašvaldība radīja jaunu Biškopības parku un iesaistīja vietējos biškopjus, savukārt Ventspils muzejs deva jaunu elpu biškopības mantojumam, izveidojot mūsdienīgu ekspozīciju. Kopā partneri izveidoja vienotu pārrobežu maršrutu, organizēja pasākumus, pulcēja biškopjus un popularizēja vietējos produktus. Rezultāts ir daudz vairāk nekā jauni tūrisma objekti – tas ir iemesls doties ceļā, iepazīt divus kaimiņreģionus vienā braucienā, atbalstīt vietējos uzņēmējus un atklāt, ka aiz katras medus burciņas slēpjas stāsts, cilvēki un tradīcijas, kas dzīvo vēl šodien.

Projekta publicitātes foto

Projekts: Busy Bee – "Bišu ceļš no Kuršēniem līdz Ventspilij". Programma: Interreg VI-A Latvijas–Lietuvas programma 2021–2027. Sadarbības partneri: Šauļu rajona pašvaldības administrācija (Lietuva) un Ventspils muzejs (Latvija).

Informāciju sagatavoja:

Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrijas

Attīstības instrumentu departamenta

Teritoriālās sadarbības nodaļas

vecākā eksperte

Edīte Grigaite